

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacje są wolne od opłaty pocztowej.

Część nieurzędowa.

Lwów, 5. lipca.

Sejm siedmiogrodzki przyjął na posiedzeniu swoim z 2. b. m. w całości projekt ustawy względem zmiany §. 57. prowizorycznego regulaminu sejmowego, co do pobierania dyet.

Wiadomości telegraficzne z teatru wojny nie wiele dziś przyniosły nowego. *Nordd. Allg. Ztg.* z 2go b. m. donosi, że dnia 1. lipca opuścili Duńczycy półwysep Kekenis, zostawiając tam 11 dział zagwożdżonych. Do *Alton. Nachr.* piszą z Rendsburga pod dniem 2go b. m., że z tamtejszego austriackiego lazaretu polowego zażądano 100 łózek na zachodnie wybrzeże. — Podług doniesienia gazety szleswicko-holsztyńskiej znajduje się pomiędzy jeńcami wielu Szwajcarów, których po największej części puszczone na wolność. Straty Prusaków przy zdobyciu wyspy Alsenu mają być większe, niż z początku mniemano. Najnowsze doniesienia mówią o 40 oficerach i 400 żołnierzach poległych i ranionych. Duńczykom odebrano do 30 dział ciężkiego kalibru. Raporta męczelnego wodza pruskiego odchodzą wprost do Króla do Karlsbadu.

O poruszeniach floty duńskiej donosi telegram z Cuxhaven z 3. b. m., że dnia tego widziano na morzu niemieckiem dziesięć duńskich statków wojennych, między temi dwa wielkie okręta wojenne. Z *Augustenb. Ztg.* piszą, że dnia 1. lipca strzelano z duńskiego okrętu wojennego kilkakrotnie na most pod Sonderburgiem, ale strzały te niewyrządziły żadnej szkody.

Jak donosi *National Ztg.* z 2. b. m., mianował rząd pruski kapitana okrętowego *Kautza* szefem pruskiej eskadry na morzu niemieckiem, zaś uaczelną komendę nad eskadra sprzymierzoną zatrzyma i nadal austriacki kontradmirał *Wallerstorff*.

W Berlinie oczekiwano dnia 2. b. m. przybycia Wielkiego Księcia Następcy tronu rosyjskiego w przejeździe do Kissingen.

Z powodu rozpoczętej na nowo wojny przedsięwzięte także Szwecya środki ostrożności na morzu. I tak donoszą ze Sztokholmu pod dniem 1. lipca, że dniem przedtem odplynęła z tamtąd mała flota dla wspierania wzmocnionych niedawno fortyfikacyj u wjazdów do Sztokholmu pod Wexholmem i Södertelge.

Wiadomości z Tunetu mają być podług doniesienia dziennika *La France* ciągle jeszcze niepokojące, a poseł angielski utrzymuje nawet, że stosunkom tamtejszym zagraża wkrótce zupełne rozprzężenie.

Monarchia Austriacka

Wiedeń, 3. lipca. (*Nowiny dworu. — Wiadomości biesiace.*) Prywatna korespondencja z Kissingen z d. 30. czerwca do *Wien. Abendp.* donosi: Najjaśniejsza Cesarzowa Austriacka ma zjad wkrótce odjechać. Zdrowie Cesarzowej Jej Mości, jest już w najlepszym stanie i zalecono Jej tego roku pobyt w Kissingen jedynie dla uzupełnienia kuracyi, której cel w najkrótszym czasie będzie zupełnie osiągnięty. Przedwczoraj przybył z Mnichowa radca dworu Fischer i wraz z lekarzem kąpielowym Dr. Wälsch był tego zdania, że trzy tygodnie będą dla Najjaśniejszej Pani dostateczne do uzupełnienia kuracyi, a nawet czas ten, ze względu na ciągle trwającą niepogodę, może nawet być skrócony.

Według dalszych wiadomości, Najjaśniejsza Pani ma wyjechać z Kissingen w przyszłą środę.

Podróż Cesarzowej rosyjskiej do Schwalbach, i do Szwajcaryi została zaniechana.

Dnia 30. z. m. o godzinie 10 przed południem, Król bawarski Ludwik wyjechał z Kissingen do Aeschaffenburga dla odwiedzenia dziada swego Króla Ludwika, i miał z tamtąd powrócić nazajutrz. Dnia 29. z. m. Król Ludwik odwiedził Cesarza rosyjskiego w mundurze pułkownika rosyjskiego pułku ułanów, który nosi jego imię, a następnie był na obiedzie u Ich cesarskich Mości.

Stan zdrowia szefa ministerjum handlu barona Kalchberga polepszył się o tyle, że Jego Exceclencya kilkakrotnie w tygodniu przybywa do biura dla załatwienia spraw, których rozstrzygnięcie zastrzegł sobie przy wyjeździe na urlop. Do tych spraw należą kwestya celna, ważniejsze kwestye kolei żelaznej, i prace w sprawie statystyki rolnictwa. Co do tych ostatnich, część rezultatów osiągniętych będzie wkrótce ogłoszona drukiem, i konceptista ministerjalny p. Dr. Lorenz wkrótce rozpocznie swoją podróż informacyjną.

Do Kronsztadu po dziewięć dniowej przerwie przybył pierwszy wóz pocztowy d. 27. z. m. Woda opada, i już rozpoczęto naprawę mostów. Komunikacya z Wołoszczyzną ciągle jeszcze jest przerwana.

Gazz. di Venezia donosi co następuje: Dnia 24. czerwca wieczorem rzucono w Udine z zagrożeniem życia bezbronnych obywateli kilka petard z których jedna eksplodowała w pobliżu kawiarni „Cafe militare“ i zraniła oficera. Wojskowi obecni w ka-

wiarni kazali zrewidować domy z których petardy zdawały się być rzucone. Kilka osób uciekło na dachy, co było powodem, że dano do nich ognia, ale nie trafiono nikogo. Policja aresztowaniem kilku podejrzanych położyła koniec zajściu.

Anglia.

Londyn, 28. czerwca. (*Posiedzenia parlamentu. — Meeting opozycyjny.*) Na dzisiejszem posiedzeniu izby niższej pan D'Israeli zapowiedział, iż w poniedziałek wniesie następującą mowę, po części już znaną z depesz telegraficznych, ażeby izba wyśłowała unizony adres do Jej Królewskiej Mości dla podziękowania Królowej za to, iż rozkazała ułożyć parlamentowi korespondencje względem Danii i Niemiec, oraz protokoły konferencyi londyńskiej; (tudzież dla wyrażenia Jej królewskiej Mości głębokiego żalu izby, iż konferencya rozeszła się nie załatwiwszy ważnego swego zadania, następnie wynurzenia Jej królewskiej Mości żalu z tego powodu, iż rząd Jej królewskiej Mości postępowaniem swem nie został wiernym zapowiedzianej swej polityce, strzeżenia całości i niepodległości monarchii duńskiej, a zarazem słuszny wpływ Anglii w radzie europejskiej osłabił, tym zaś sposobem zmniejszył rekojmie pokoju. P. Kinglake zapowiedział, iż do wniosku tego proponuje poprawkę, której treść na jutrzejszem posiedzeniu do wiadomości izby poda. Na porządku dziennym było kilka przedmiotów małej wagi i izba rozeszła się, tak iż przy końcu posiedzenia tylko 16 członków w sali zostało.

Na meetingu opozycyjnym, o którym kilkakrotnie dzienniki już wspominały, przyzwał Earl of Derby, jako jedyny par Anglii obecny. W mowie swej oświadczył, iż nie chce ażeby słowa jego tak zrozumiano i ażeby takie wrażenie sprawiły, że Anglia zdaniem mowy zbrojaie interweniować powinna; lecz to nie jest ton w którym rząd Jej królewskiej Mości przemówił. Lord Palmerston w ostatniej mowie swej w parlamencie zachował jeszcze ton, który Danię prowadził w błąd spodziewania się pomocy angielskiej. Na przypadek bombardowania Kopenhagi lub wzięcia do niewoli Króla, mówi teraz lord Palmerston, polityka angielska zmienićby się mogła. Lecz według dotychczasowego doświadczenia można przypuścić, iż szlachetny lord w ten czas nawet nową ewentualność w przyszłości uzna jako powód właściwy. Polityka tak chwiejna i niekonsekwentna dąży do poniżenia kraju i do pozbawienia go wpływu w Europie. Sprawę duńską nie można mieszać ze sprawą amerykańską, lub włoską, sprawa ta powinna być odrębnie traktowana. Ministerjum chciało spowodować parlament ażeby wypowiedział zdanie względem tego co czynić wypada, lecz szanowny mój przyjaciel, p. D'Israeli, nie wpadł w zastawione sidła, ja też w takowe nie wpadną.

W tem miejscu lord Derby odczytał znaną mowę p. D'Israeli. P. Kerr powiedział, iż opozycya powinna się oświadczyć za niesieniem Danii pomocy. Oświadczenie to przyjęto z oznakami wielkiego nieukontentowania; lord Derby odpowiedział panu Kerr, iż opozycya takim sposobem zobowiązałaby się do prowadzenia wojny, na przypadek gdyby przyszła do rządu, opozycya zaś ręk zawiązać sobie nie chce. Reprezentant północnego hrabstwa jednego oświadczył, iż ludność w jego okolicy pragnie utrzymania pokoju, obawia się zaś ażeby przyjęcie wniosku p. D'Israeli nie było uważane jako manifestacya wojenna. Lord Derby uspokoił interpelanta, poczem zgromadzenie się rozeszło.

Włochy.

(*Różne wiadomości.*) Z Rzymu piszą do *Jeneralnej korespondencji austriackiej* pod dniem 26go czerwca, iż ojciec święty, który teraz bardzo dobrze i wesoło wygląda, udał się dnia poprzedniego do bazyliki laterańskiej i był na mszy, na której kardynał Altieri pontyfikował. Następnie modlił się przy relikwiach apostołów św. Piotra i Pawła i obecny był na uroczystości, na której ogłoszona została kanonizacya jezuita Piotra Carisio i zakonnicy Maryi Alacoque. Potem dopiero powrócił do Watykanu, nie czując żadnego zmęczenia. Jest to najlepszem odparciem kłamstw umyślnie rozsiewanych o słabości zdrowia papieża. Licząc zaś i ze wszystkich warstw ludności zebrana pobożna publiczność starała się okazać ojcę św. gorące swe uwielbienie. Cesarz Napoleon oświadczył wyraźnie wysłannikowi piemontekiemu margrabi Pepoli, iż w żadnym razie nie myśli o cofnięciu lub zmniejszeniu załogi francuskiej w Rzymie, która i owszem wzmocniona być ma jednym pułkiem strzelców pieszych, jednym pułkiem piechoty liniowej i oddziałem jazdy. Nadto jenerałowie francuzcy konferują wspólnie z jenerałami papieżkiemi względem nadania fortyfikacyom w Civitavecchia większej sily i rozległości.

Z podróży kardynała Andrea do Sorrentu, który z powodu osłabionego zdrowia udał się do miasta swego rodzinnego, stron-

nietwo w Neapolu panujące, chciałyby zrobić wypadek polityczny. Generał Lamarmora zarządził uroczyste dla kardynała przyjęcie. Wiadomą jednak jest rzeczą, iż kardynał Andrea weale nie jest stronnikiem rządów piemonckich, i wszelkie propozycje jakie mu hr. Cavour w roku 1852 czynił, pod względem zbliżenia się do polityki piemonckiej, stanowczo odepchnął. W Rzymie wszelako zdziwiło to nie mało, iż kardynał Andrea, któremu Ojciec S. ofiarował potrzebne fundusze do odbycia większej podróży w Europie, pomimo tego i wbrew życzeniu, chociaż nie wbrew wyraźnemu rozkazowi papieża, do Sorrentu się udał, gdzie jako członek świętego kolegium weale nie jest na swoim miejscu.

Municipalności w Neapolitańskim zmuszone są ciągle do wyznaczania wielkich nagród za głowy bandytów, którym Piemontanie rady dać nie mogą. Z obwieszczeń ogłoszonych słyszeć można o coraz to nowszych imionach naczelników band. Na głowę Albanego wyznaczone są 2000 dukatów, na głowę Tamburiniego i Primianiego po 1000 dukatów, a po 500 dukatów na głowę Guerra, Pace, Fucco i Tomasinięgo. Z naczelnikiem bandy Crocco Piemontanie kilkakrotnie już walczyli, lecz zawsze nadaremnie.

Z Ischii donoszą, iż Garibaldi podczas swej kuracji koniecznie spokojności potrzebuje, nikogo więc przyjmować nie będzie. Dołączony biuletyn lekarski potwierdza takowe doniesienie.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 30. czerwea. (*Mianowanie. — Sprzedaż dóbr rządowych.*) Jak donosi *Dziennik Pow.*, mianował Cesarz rzeczywistego radcę stanu *Sołowiewa* członkiem rady administracyjnej Królestwa.

Ten sam dziennik pisze: W rządzie finansowych operacji mających na celu skup gruntów włościańskich, jedno z pierwszych miejsc zajmuje sprzedaż dóbr rządowych. Wiadomo, że dobra te stanowią rządowe folwarczne grunta, lasy, kopalnie węgla kamiennego, rozliczne zakłady i fabryki. Rząd zamierza na pierwszy raz wyznaczyć z ich składu na sprzedaż głównie fabryki i zakłady górnicze. Przejście tej części dóbr rządowych, mającej charakter przemysłowy, w ręce prywatne, niezawodnym musi mieć następstwem szybkie wzniesienie się produkcyjności i bogactwa kraju. Ponieważ operacja ta wymaga szczególnej uwagi, przeto przy Komitecie urządzającym otworzona została oddzielna komisja pod prezydencją członka komitetu i dyrektora głównego komisji rządowej spraw wewnętrznych. Osmym protokołem komitetu urządzającego pomiędzy innemi poruczono jej: bezwzględnie ułożyć przepisy co do stopniowego wystawiania na sprzedaż dóbr rządowych i co do porządku odbywania samej sprzedaży, a następnie przedstawić wszystkie swe prace do roztrząśnienia i zatwierdzenia komitetowi urządzającemu.

Komisja odbyła już dwa posiedzenia. Dotychczas zresztą ograniczała się tylko na zbieraniu przygotowawczych wiadomości dotyczących interesu i danych statystycznych o dobrach rządowych, a szczególnie o zakładach i fabrykach. Jeszcze przed wydaniem ukazu z dn. 19. lutego (2. marca) r. b. rząd zamyslał o zwróceniu górniczych zakładów i fabryk na drogę przemysłu prywatnego, jak się to okazuje z akt wydziału górnictwa Królestwa Polskiego. W 1862 r. z polecenia rządu zostały ułożone dwa projekta, jeden sprzedaży, drugi — wypuszczenia zakładów górniczych w długoletnią dzierżawę a mianowicie na lat 50). Przy roztrząsaniu tych projektów w obecnej komisji, pomiędzy innemi podjęta została kwestya, czy należy sprzedawać zakłady górnicze z przyłączeniem do nich kopalni węgla kamiennego, czyli oddzielić zupełnie tę ostatnią gałąź, dla sprzedaży samoistnej lub oddzielnego użytku. Na korzyść jednego i drugiego zdania przytoczono wiele ważnych dowodów i zasad. Zdanie co do sprzedaży zakładów górniczych wraz z częścią kopalni węgla kamiennego, bezwzględnie, bardziej zabezpiecza na przyszłość ekonomiczną niezależność zakładów. Z tego powodu pożądanemby było poznanie zdania prywatnych przemysłowców, którzy mogą mieć na widoku nabycie przeznaczonych na sprzedaż zakładów, ponieważ rząd pragnąłby nadać operacji sprzedaży kierunek o ile możności zgodny z interesami kupujących.

Pod względem położenia jeograficznego, zakłady górnicze rządowe Królestwa, rozdzielają się na dwa główne okręgi: Wschodni w gubernii Radomskiej i zachodni obejmujący części gubernii Radomskiej i Warszawskiej.

Okrąg wschodni obfituje w rudę żelazną i do 1830 roku dobywano tam ołów i miedź. Okrąg zachodni bogaty jest w rudę cynkową i żelazną i kopalnie węgla kamiennego. Oprócz tego dawniej dobywano tam ołów zawierający w sobie srebro. W okręgu wschodnim, dotychczas wszystkie roboty odbywały się za pomocą materiału palnego drzewnego. Okrąg zachodni, z wyjątkiem oddziału Pankowskiego i zakładu Serockiego, odbywał roboty za pomocą węgla kamiennego. Wydział górnictwa projektował oba te okręgi, choćby znaleźli się kupy lub dzierżawcy na cały okrąg, rozdrobnić na oddziały, z których każdy tworzy niejako samoistną całość. Wschodni okrąg według projektu składa się z czterech oddziałów: 1) Bzińsko-Suchedniowski, w powiecie Opoczyńskim, ma dwa wielkie piece i wydaje rocznie około 120.000 pudów surowcu; sześć fryszerek wyrabiających przeszło 25.000 pudów żelaza i pięć fabryk wyrobów żelaznych ręcznym i cajińskim sposobem, których produkcya wynosi przeszło 40.000 rs. 2) Samsonowsko-Radoszycki, w powiecie Opoczyńskim, zawiera dwa wielkie piece wydające około

90.000 pudów surowcu, pięć fryszerek — 12.000 pudów żelaza; jeden zakład wyrabiania żelaza sposobem pudłowym — 100.000 pudów żelaza, i jeden zakład wyrobów żelaznych sposobem ręcznym z produkcją na 13.000 rs. 3) Wąchocko - Nietulicki, w powiecie Opatowskim, ma trzy wielkie piece, wydające 165.000 pudów surowcu, dwie fryszereki — 10.000 pudów żelaza i trzy fabryki wyrabiania walcowanego żelaza i w blachach sposobem pudłowym, których produkcya wynosi 123.000 pudów. 4) Zakład maszyn rolniczych w Białogonie, w powiecie Kieleckim, ma warsztaty mechaniczne, piec kopulowy do topienia surowcu i fabrykę walcowania blach; razem produkcya jego wynosi 100.000 rs. Do okręgu zachodniego należą: 1) Dąbrowski oddział, w powiecie Olkuskim, składa się z sześciu wielkich pieców, z których dwa tylko są czynne i wyrabiają do 200.000 pudów; walcowni blach żelaznych — 18.000 pudów i blach cynkowych do 25.000 pudów, dwóch zakładów cynkowych, z których jeden wydaje rocznie do 70.000 pudów cynku. Tu znajdują się znaczne pokłady węgla kamiennego. Piec czynnych kopalni dostarczają rocznie 8.000.000 pudów węgla. 2) Pankowski oddział w powiecie Wieluńskim — jeden wielki piec, wydający 70.000 pudów surowcu i cztery fryszereki — 20.000 pudów żelaza. 3) Fabryka odlewów i maszyn na Solcu w Warszawie, produkuje wyrobów za 150.000 rs. Serocki zakład w powiecie i gubernii Lubelskiej, nie wszedł do składu wyżej wzmiankowanego podziału na okręgi. Obecnie po zniesieniu fabrykacji stali, wypuszczony został w dzierżawę i zajmuje się wyrabianiem maszyn rolniczych. Do sprzedaży wyrobionych w wspomnianych zakładach kruszców i produktów, znajduje się w m. Warszawie główny skład; tu także znajduje się skład węgla kamiennego. Pankowski oddział z powodu odległości od innych zakładów okręgu zachodniego, również fabryka na Solcu i zakład Serocki, mogą być sprzedane oddzielnie. Najdogodniej mozeby było rozpocząć operację sprzedaży, mianowicie od tych trzech ostatnich zakładów i fabryk.

Nie ulega wątpliwości, że produkcyjność wyżej wzmiankowanych zakładów, pod zarządem rządowym, weale nie dosięgła należącego rozwoju. Moze ona i powinna być powiększona w ogromnych rozmiarach, do czego znajdują się pod ręką wszelkie środki dane od natury: obfitość i dobroć gatunku rudy, bliskość doskonałych kopalni węgla kamiennego i bogactwo dobrze zaoszczędzonych ogromnych lasów. Do tego należy dołączyć — bliskość znacznego rynku, jaki przedstawia nie tylko Królestwo ale i Cesarstwo rosyjskie, którego zakłady górnicze, usunięte pod Ural, na odległy i przeciwny krańce państwa, mogą dostarczać swe produkta na zachód, tylko z wielkimi wydatkami na przewóz towarów.

Samo przez się rozumie się, że rząd pragnąłby, aby w tej sprawie przyjęli udział krajowi kapitaliści i przemysłowcy Królestwa Polskiego. Ale mając na uwadze, że w każdym razie nabycie gruntów i zakładów przez cudzoziemców, przyciągnęłoby do kraju nowe siły ekonomiczne, kapitał i doświadczenie ludzi biegłych w zawodzie, nie tylko nie zniesie nabywania sprzedawanych dóbr rządowych cudzoziemcom, lecz przeciwnie postara się ułatwić im prawny dostęp do tutejszego kraju.

Co do samego trybu odbywania sprzedaży dóbr wywiązuje się ważne pytanie: jak należy sprzedawać zakłady, czy wszystkie razem w jednej ogólnej łączności, czy też wyżej określonymi górnictwami okręgami, czyli też nakoniec w jeszcze większym rozdrobnieniu? Zapewne pod względem finansowym sprzedaż cząstkowa dawałaby nadzieję na większą cenę sprzedaży, ale podobne prowadzenie operacji przedstawia pewne trudności, a szczególnie co do rozdziału pomiędzy różne zakłady kopalni węgla kamiennego i lasów, z których dane zakłady obecnie otrzymują potrzebne im materiały palne, oprócz tego dla skarbku byłoby trudno czynić zadość drobiazgowym roszczeniom mnóstwa cząstkowych nabywców. i dla każdego z nich układać oddzielne warunki kupna i sprzedaży. W każdym razie nabycie większych oddziałów wymagać będzie znacznych kapitałów; dlatego pożądanem jest, aby polscy, ruscy, niemieccy i w ogóle zagraniczni kapitaliści weześnie pomyśleli o utworzeniu znacznych spółek, zdolnych do kupna zakładów górniczych i działania w rozległych rozmiarach. W ogóle byłoby pożytecznem gdyby takowe stowarzyszenia lub osoby prywatne, zawczasu wypowiedziały swe uwagi co do najlepszego i najdogodniejszego dla nich samych trybu wspomnianej sprzedaży, ponieważ rząd przy tej operacji ma na widoku nie tylko swe finansowe korzyści, ale i silne życzenie dokonania tej operacji, o ile można z największymi dogodnościami i ułatwieniami dla przemysłu prywatnego. Dla tego spółki prywatne, jakie prawdopodobnie wkrótce się utworzą, mogłyby zawczasu przysłać do Warszawy swych pełnomocników, ażeby lepiej obeznać się z osnową interesu, obejrzeć zakłady na miejscu, i w razie potrzeby naprzód przedstawić własne swe propozycje i wnioski, co do części i oddziałów, na jakie mogłyby być podzielone okręgi dla łatwiejszego ich nabycia.

Ameryka.

Veracruz, 1. czerwea. (*Przybycie Jego Ces. Mości Maksymiliana I. do Veracruz.*) Przybycie Jego Ces. Mości Maksymiliana I. do Meksyku stało się już faktem dokonany. Dnia 28. maja nowy Monarcha przybył na statku „Navarra“ i wylądował przy grzmocie dział kastelu San Juan de Ulloa i floty francuzkiej. Po audyencji prywatnej udzielonej generałowi Almonte Jego Ces. Mości przyjmował deputację złożoną z naczelników władz cywilnych i

reprezentantów miasta, wprowadzoną przez ministra Vebasquiza de Lean. Cesarz był w czarnym cywilnym ubraniu z krawatą czarną. Na przemowie deputacyi Monarcha odpowiedział jasnym, dźwięcznym i sympatycznym głosem w języku hiszpańskim, w najczystszej dyalekcie kastillańskim. Wyraz i postawa Cesarza wzbudziły serca wszystkich do najszczerzego powitania. Również i Cesarzowa, przyjmująca deputacye oparta na ramieniu swego małżonka, wzbudziła największą sympatyę. Jej Ces. Mość odpowiedziała także na adresa w wyrazach przychylnych i serdecznych. Dnia 29. maja zrana o godzinie wpół do szóstej Monarcha i Monarchini opuścili pokład „Novary“ w towarzystwie kilkuset łodzi i łódek. Powzechny był zapaf przy powitaniu miasta, którego klucze Jego Ces. Mości oddane zostały.

Wszystko, co tylko słyszę i widzę po nowym Cesarzu, świadczy o szlachetnym jego i sprawiedliwym sercu, o energii ducha jego. Wszystko to zawarte jest w proklamacyi do ludu meksykańskiego, poczynającej się od słów: „Meksykanie! pragnęliście posiadać mię, a kończą się ustępem: „Siła i potęga moja są w Bogu i w lojalnej waszej ufności. Sztandar niepodległości jest symbolem moim: godłem mojem jak wiecie równe prawo dla wszystkich.“

Ich Ces. Moście zwiedziły miasto w uroczystym pochodzie i udaly się osobnym pociągiem do Loma Alta (ostatniej stacyi drogi żelaznej, 45 mil angielskich od Veracruz). Tam Monarcha z dostojną swoją małżonką wsiedli do powozów już przygotowanych w dalszą drogę przez Soledad i Cordowę do Orizaby, gdzie wczoraj byli oczekiwani. Czyniąc zadość petycyi mieszkańców Soledad, Jego Ces. Mość zezwolił, ażeby miasto to w przyszłości nazywało się „Villa de Marechal“.

Cesarz mianował generałów Almonte, Sant Anna, Miramon i Marquez wielkimi marszałkami państwa.

„Nie jestem w stanie, pisze referent *Jener Kor. austr.*, skreślić wszystkie szczegóły uroczystego przyjęcia Ich Ces. Mości; innym piórom zostawię muszę opis wszystkich czynów łagodności i wielkości duszy, które już teraz uwolnieniem jeńców meksykańskich na wyspie Martynice poczęte, wszystkie serca pozyskały. Z zadziwiającym pospiechem Jego Ces. Mość, powołany do ugruntowania prawowitej konstytucyjnej monarchii na gruzach rozczepospolitej, terroryzmem i namiętnościami rozdartej, zdołał pozyskać i zentuzjazmować lud dla wielkich celów swoich. Wstąpienie na tron meksykański Arcyksięcia Maksymiliana austriackiego jest zaprawdę jednym z najważniejszych ustępów w dziejach kontynentu amerykańskiego.“

Kronika.

(Szkody zrażdzone przez wylewy i gradobicia.) Ciągłe jeszcze dochodzą nas z prowincyi doniesienia o szkodach zrażdzonych wylewem wód i gradobiciem w drugiej połowie zeszłego miesiąca. I tak donoszą nam dziś z obwodu przemyskiego: W dniach 20., 21. i 22. czerwca dotknięte zostały wylewem wód następujące gminy powiatu mościckiego: Koniuszki, Rustewczko, Krzeszowice, Buchowice, Strzelczyca, Radenice, Lipniki, Więckowice, Wola baraniecka, Hodynie, Rudniki, Myślatyce, Priket, Mościska, Zakościele, Sokola, Łaszki i Krukienica; zaś w powiecie krakowieckim gminy: Krakowiec, Swiednica, Kochanówka, Nahaczów, Wulka rosnowska, Gnojnice, Wola gnojnicka, Budzyn, Matków, Wola matkowska, Hruszowice, Młyny i Kalników.

Dnia 28. z. m. po południu nawiedziła okolicę Jarosławia burza z gradem, który wybił do 8 00 szyb w mieście i uszkodził znacznie zasiewy w Jarosławiu, Kidatowicach i Muninie.

Podobnej klęski doznał także obwód brzeżański. Dnia 21. z. m. z powodu urwania się chmury powylewały wszystkie rzeki i potoki i zrażdziły okropne spustoszenia w powiecie bursztyńskim. Najbardziej ucierpiał wsie: Sławentyn, Lipica dolna, Swistelniki, Boków, Dylatyn, Bybło, Jabłonów, Chochoniów, Zagórze, Konkolniki, Międzyhorec, Meducha i Bolszowec. Woda uniosła mnóstwo domów, kilka młynów, zasoby zboża, sprzęty gospodarskie, i porzywała wszystkie mosty. Zaś 22. czerwca była również z powodu urwania się chmury straszna ulewa z gradem w Telaczu w powiecie kosowskim, przy czem zginęło 8 ludzi i zasiewy znacznie zostały uszkodzone.

(Pożary.) Dnia 21. maja r. b. zniszczył pożar w Woli wielkiej w obwodzie zółkiewskim trzy domy włościańskie z budynkami gospodarskimi i dach czwartego domu. Przyczyną tego pożaru była nieostrożność dzieci, bawiących się siarnikami. W tym samym obwodzie w Karowie uderzył piorun 15. z. m. w cegielnię dworską i spalił ją.

(Nieszczęsny wypadek.) Dnia 24. z. m. utonął przypadkiem kąpiąc się w Bugu w Lawerówce w obwodzie zloczowskim zebrał Petro N. z Sokala.

(Książę Edward Lichtenstein) c. k. Fm. i właściciel pułku piechoty Nr. 5. zamieszkały od kilku lat w Bernie, umarł d. 27. z. m. w Karlsbadzie lokad przed kilu tygodniami wyjechał na kuracyę. Był on stryjem panującego księcia; urodził się 22. lutego 1803 a d. 15. października 1839 zaślubił Honorję Hr. Cholowiecką. Zwłoki księcia powieziono z Karlsbadu na Wranau do Berna.

(Bawełna.) Uprawa bawełny w stanach południowych amerykańskich jakkolwiek zachwiana z powodu wojny, wcale nie została zupełnie zaniechana. Z urzędowego wykazu, przedstawionego kongresowi Richmondskiemu, okazuje się, że od 1. stycznia do 31. marca z samego portu skonfederowanego Wilmington (w Karolinie północnej) wywieziono na rachunek rządu 6430 wańtuchów bawełny, wagi po 260 kilogramów (około 5 centnarów), zapłaconych w Liverpoolu średnio po 59 fl. ster. za wańtuch, i 14.398 wańtuchów na rachunek osób prywatnych. Przeszło zatem 20.0 0 wańtuchów, przedstawiających wartość miliona fl. ster., w ten sposób było wywiezionych w ciągu trzech miesięcy z jednego z podrzędniejszych portów południowych. Należy dodać,

że w 1860 r. wańtuch bawełny kosztował około 10 fl. ster., i że cena jej powiększyła się w pięćnasób.

(Wspólna podróż do Konstantynopola) Gdy urządzona przez redaktora Gazety Wiedeńskiej c. k. radcę Dr. Leopolda Schweitzer i p. Franciszka Tuvorę wspólna podróż do Konstantynopola znajduje tak wielu zwolenników, nie będą zapewne obojętne dla naszych czytelników bliższe szczegóły tego przedsięwzięcia, którego celem jest także ożywienie stosunków handlowych. Koszta tej długiej podróży wraz z wyżywieniem podróży, wynoszą tylko 200 zł. banknotami. Dnia 20. sierpnia towarzystwo wyjedzie z Wiednia koleją żelazną, w Basiasch wsiądzie na parowiec „Franz Józef“, i popłynie Dunajem do Czernawody, z Kustendje zaś parowcem Lloyda okrążywszy wybrzeża Bułgaryi i Rumelii w 23 godzinach przybędzie do Konstantynopola. — Wracać będzie towarzystwo na Syryę, Korfu, i Tryest. Dokładny program podróży z spisem artykułów przemysłowych, które na wschodzie mogą być korzystnie sprzedawane, rozsyła bezpłatnie księgarnia Gerolda na żądanie.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Włocławek, 30. czerwca. Na naszym dzisiejszym targu były następujące przeciętne ceny:

	Mec ważył	Przywie ziono	Sprzedano	Płacono w przecięciu za 1 mec w. a.	
	tuntów	meów niż. austr.		zł.	c.
Mec pszenicy	85	500	500	3	8
„ żyta	75	400	400	2	12
„ jęczmienia	61	300	300	2	7
„ owsa	51	200	200	2	10
„ kukurudzy	.	.	.	.	.
„ kartofli	.	100	100	1	.

Stan austr. banku narodowego.

Dnia 2. czerwca.

	złr.	c.
<i>Stanczynny.</i>		
Wybite złoto i sztaby	110,639.129	—
Weksle na miasta zagraniczne	653.933	—
Raty kolei południowej	16,000.000	—
Depozyt państwa w srebrze i wekslach zagranicznych	797.850	—
Eskontowane weksle i efekta w Wiedniu 69,512.483		
detto w zakładach filialnych 20,365.672	89,878.155	—
Zaliczki na papiery publiczne w Wiedniu 40,049.800		
detto w banku filialnym	6,277.300	46,327.100
Przywilej banku	80,000.000	—
Pozostały dług państwa za spłacenie banknotów waluty wiedeńskiej	27,410.371	—
Dług państwa do spłacenia w srebrze	20,000.000	—
Dług państwa pokryty dobrami skarbowymi	57,094.536	—
Zaległe raty za sprzedane dobra skarbowe	5,885.056	—
Efekta do sprzedania	10,996.814	—
Pożyczka hipoteczna	62,529.091	—
Efekta funduszu rezerwowego po kursie z 30go czerwca 1864	10,332.022	—
Efekta funduszu pensyi	1,356.728	—
Kolej Karola Ludwika	11,078.760	—
Gmachy i inwentarze	4,558.821	—
Saldi bieżących rachunków	285.446	—
Razem	555,823.815	—

Stanczynny.

Fundusz banku	110,250.000	—
Fundusz rezerwowi	10,773.352	—
Obieg banknotów	384,609.972	—
Przeznaczone do ściągnięcia asygnacye banku	1,994.604	—
Należytości z ziów	14.959	—
Niepodniesione dywidendy	3,995.732	—
Listy zastawne	41,769.555	—
Niepodniesione procenta listów zastawnych	1,058.911	—
Fundusz pensyi	1,356.728	—
Razem	555,823.815	—

Ostatnia poczta.

Kissingen, 3. lipca. Przybyli tu: Wielki Książę Konstanty, Wielki Książę Mecklenburg-Szweryński i ces. adjutant Książę Hohenlohe. Spodziewanym jest Wielki Książę Następca tronu rosyjskiego wprost z Berlina. Cesarz rosyjski odjechał z małżonką swoją dnia 15. b. m. do Schwalbach.

Rendsburg, 3. lipca. Książę Fryderyk Augustenburgski powiada w odpowiedzi swojej na adres ściślejszego wydziału między innymi: „Silne wystąpienie mocarstw niemieckich zapobiegło zapewne podziałowi Szleswiku. Wojna rozpoczęła się na nowo światem dziełem oręza pruskiego. Zgłoszenie się Oldenburga nie odwlecze zapewne chwili, w której będzie on (Książę) mógł prowadzić Księstwa przeciw wspólnemu nieprzyjacielowi. Interes Niemiec i pomyślność kraju zostaną zabezpieczone silnymi stosunkami. Uza-

